

KOMUNIKAT PRASOWY

EDPS/2015/13

Bruksela, dnia 15 grudnia 2015 r.

EIOD ostrzega przed niepożądaną obserwacją

W dniu dzisiejszym, w związku z publikacją swojej [opinii](#) „Intrusive surveillance technology” [*Technologie niepożądanego nadzoru*], Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD) oświadczył, że wydaje **ostrzeżenie** o zagrożeniach związanych z **nieregulowanym i rosnącym** rynkiem sprzedaży, dystrybucji i (podwójnego) zastosowania programów szpiegujących.

Europejski Inspektor Ochrony Danych Giovanni Buttarelli stwierdził: *„Wobec ciągłego wzrostu nieregulowanego rynku sprzedaży i stosowania technologii niejawnego monitoringu UE nie może lekceważyć znacznego zapotrzebowania na takie technologie. Unijny ustawodawca może wesprzeć ochronę przed tym bardzo realnym zagrożeniem dla naszych praw do ochrony prywatności i danych poprzez usunięcie słabych punktów w istniejących politykach i ustawodawstwie oraz opracowanie nowych aktów prawnych. Sprzedaż wspomnianych naruszających prywatność narzędzi podwójnego zastosowania oraz oferowanie związanych z nimi usług musi również podlegać ściślejszej regulacji w UE, tak aby zapobiegać naruszeniom praw człowieka w Europie i poza nią”.*

Apelując w szczególności do społeczności ICT oraz ogólnie do ustawodawcy UE, EIOD wskazuje na konieczność większej aktywności w zakresie monitorowania tego rynku i wzywa do przeanalizowania środków ochronnych, tak aby uwzględnić ochronę prywatności już w fazie projektowania i zabezpieczać te technologie. Według EIOD bez poradzenia sobie z tymi słabymi punktami nie jest możliwe udane zrealizowanie [jednolitego rynku cyfrowego](#).

Narzędzia inwigilacji mogą być stosowane przez organy ścigania zgodnie z prawem i w sposób uregulowany. Jednak mogą one też być wykorzystywane do omijania środków bezpieczeństwa w łączności elektronicznej i przetwarzaniu danych i, tym samym, osłabiać integralność baz danych, systemów i sieci. Wraz z rozpowszechnianiem się internetu przedmiotów coraz bardziej istotne stają się też związane z nim zagrożenia.

EIOD wzywa do przyjęcia skoordynowanego podejścia do radzenia sobie z tymi zagrożeniami. W wielu państwach trzecich standardy ochrony danych mogą być niższe niż w Europie. Wskutek tego obywatele UE, na przykład dziennikarze, są potencjalnie narażeni na inwigilację w państwach trzecich. Sprzedaż i wykorzystanie oprogramowania do inwigilacji w sektorze prywatnym muszą podlegać ściślejszej regulacji, ponieważ w wielu państwach brakuje przepisów prawnych dotyczących stosowania takiego oprogramowania lub są one niewystarczające.

Internet umożliwia globalne wzajemne połączenia, co z kolei powoduje, że [bezpieczeństwo cybernetyczne](#) w UE ma wymiar międzynarodowy. Skomplikowany charakter wyzwań, jakie wynikają z takiej sytuacji dla organów ścigania, nie może być usprawiedliwieniem dla niewspółmiernego przetwarzania danych osobowych możliwego dzięki omawianym narzędziom inwigilacji. EIOD prosi organy ścigania o większą przejrzystość i odpowiedzialność w stosowaniu przez nie takich programów, tak aby nie naruszać prawa osób do prywatności informacji.

Zachowanie zgodności z przepisami o ochronie danych jest takim samym obowiązkiem, jak przestrzeganie innych stosownych przepisów, na przykład w zakresie eksportu. Choć przygotowana z własnej inicjatywy opinia EIOD obejmuje znane aspekty rynku technologii inwigilacji, legalność tych technologii pozostaje nazbyt często w szarej strefie.

Opinia EIOD stanowi ostrzeżenie, aby obostrzyć regulację tego rynku oraz objaśnić kryteria zgodnego z prawem handlu, eksportu i stosowania, na przykład przez analityków ds. bezpieczeństwa.

EIOD prześle również informacje do [Sieci Inżynierii Prywatności w Internecie](#) (IPEN) w celu zwiększenia świadomości na temat tego bardzo drażliwego tematu.

Informacje ogólne

Prywatność i ochrona danych są prawami podstawowymi w UE. Ochrona danych jest prawem podstawowym chronionym na mocy przepisów prawa europejskiego i zapisanym w art. 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

Zasady ochrony danych w instytucjach UE, jak również obowiązki Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD) określono szczegółowo w [rozporządzeniu \(WE\) nr 45/2001](#). EIOD jest względnie nowym, ale coraz bardziej wpływowym niezależnym organem nadzorczym odpowiedzialnym za monitorowanie przetwarzania danych osobowych przez [instytucje i organy UE](#), doradztwo w zakresie polityki i ustawodawstwa mającego wpływ na ochronę prywatności oraz współpracę z podobnymi organami w celu zapewnienia spójnego poziomu ochrony danych.

Giovanni Buttarelli (Europejski Inspektor Ochrony Danych) oraz **Wojciech Wiewiórowski** (zastępca EIOD) zostali powołani wspólną decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady. Mianowani na pięcioletnią kadencję, objęli urząd w dniu 4 grudnia 2014 r.

Strategia EIOD na lata 2015–2019: W ogłoszonym dnia 2 marca 2015 r. planie na lata 2015–2019 podsumowano najważniejsze wyzwania związane z ochroną danych i prywatności w nadchodzących latach, jak też wskazano trzy cele strategiczne EIOD wraz z dziesięcioma działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia. Te cele to: 1) ochrona danych w erze cyfrowej; 2) budowa globalnych partnerstw; oraz 3) otwarcie nowego rozdziału w ochronie danych w UE.

Dane osobowe: Wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania (żyjącej) osoby fizycznej. Przykładami są imiona i nazwiska, daty urodzenia, fotografie, nagrania wideo, adresy e-mail i numery telefonów. Inne dane, takie jak adresy IP i treść komunikacji – związane z użytkownikami końcowymi usług komunikacyjnych lub dostarczone przez nich – są również uważane za dane osobowe.

Prywatność: Prawo jednostki do spokoju oraz kontroli nad dotyczącymi jej informacjami. Prawo do prywatności lub życia prywatnego jest zapisane w Powszechnej deklaracji praw człowieka (art. 12), europejskiej konwencji praw człowieka (art. 8) oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (art. 7). W Karcie zapisano także wyraźnie prawo do ochrony danych osobowych (art. 8).

Przetwarzanie danych osobowych: Zgodnie z art. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 45/2001 przetwarzanie danych osobowych oznacza „każdą operację lub zestaw operacji, dokonywanych na danych osobowych przy pomocy środków zautomatyzowanych lub innych, jak np.: gromadzenie, nagrywanie, porządkowanie, przechowywanie, adaptacja lub modyfikacja, odzyskiwanie, konsultowanie, wykorzystywanie, ujawnienie przez transmisję, rozpowszechnianie lub udostępnianie lub inny sposób, układanie lub kompilowanie, blokowanie, usuwanie lub niszczenie”. Zob. [glosariusz](#) na stronie internetowej EIOD.

Technologie podwójnego zastosowania: Technologie, które mogą być zastosowane do celów wojskowych oraz do celów cywilnych (często komercyjnych).

Narzędzia **łączności elektronicznej** obejmują pocztę e-mail, internet i telefonię.

Urządzenie mobilne: przenośne urządzenie komputerowe, na przykład smartfon lub tablet.

Internet przedmiotów: przedmioty i osoby połączone poprzez sieci łączności, mogące przekazywać dane o swojej sytuacji lub swoim otoczeniu.

Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD) jest niezależnym organem nadzorczym odpowiedzialnym za ochronę danych osobowych i prywatności oraz krzewienie dobrych praktyk w instytucjach i organach UE. Swoje zadania realizuje on:

- monitorując przetwarzanie danych osobowych przez administrację UE;
- doradzając w zakresie polityk i ustawodawstwa mających wpływ na prywatność;
- współpracując z podobnymi organami w celu zapewnienia spójnej ochrony danych.

[Opinia EIOD](#) jest dostępna na stronie internetowej EIOD. Dodatkowe informacje: press@edps.europa.eu

EIOD – europejski strażnik ochrony danych osobowych

www.edps.europa.eu

Obserwuj nas na Twitterze: [@EU EDPS](https://twitter.com/EU_EDPS)